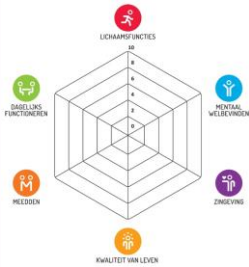

Inleiding

- Eind 2024 werd de Kantelmeter voor het eerst uitgezet onder eerstelijnszorg- en welzijnsprofessionals in 4 wijken van DE STAP. De uitkomsten gaven inzicht in hun kennis en opinie over, en toepassing van positieve gezondheid (PG) en de transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag, ofwel “de transformatie van probleemgestuurd naar mensgericht en oplossingsgericht werken”.
- In 2025 verrijkten we deze uitkomsten met persoonlijke verhalen van een huisarts en drie praktijkondersteuners (POH-S en POH-GGZ). De uitkomsten staan hieronder.
- In 2026 breiden we de Kantelmeter uit naar een bredere groep professionals.

Hoe wordt gewerkt met Positieve Gezondheid

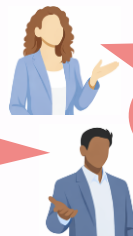

PG steeds meer ingebed, maar toepassing varieert:

- Spinnenweb PG zichtbaar maken (poster of op beeldscherm) in wachtkamer en/of in praktijkruimte
- Scheurblok op praktijktafel
- Inzetten spinnenweb als hulpmiddel in gesprek of voorbereiding voor verdiepend gesprek
- Toepassen dimensies PG in open gesprek (zonder spinnenweb)

➔ **PG werkt niet per se alleen als instrument, maar vooral als mindset: verweven in gespreksvoering door open vragen, aandacht voor alle domeinen en het stimuleren van eigen regie.**

“Het is echt een andere manier van gespreksvoeren welke is verweven in mijn manier van werken”

“In plaats van waar voorheen naar de DSM werd gekeken bij depressie of angst, wordt nu ook het gesprek gevoerd over zingeving en sociaal functioneren.”

Ervaren effecten van Positieve Gezondheid

Door PG krijgt de patiënt een **breder perspectief op gezondheid** en wordt gezien dat:

- Patiënten ontdekken dat gezondheid meer is dan lichamelijke klachten; **mentale, sociale en zingevingaspecten komen in beeld.**
- Patiënten meer **eigen regie** hebben: ze komen zelf met oplossingen
- Patiënten een **verhoogde kwaliteit van leven** laten zien in de vorm van meer eigen regie en welzijn.

Hierdoor worden soms ook verwijzingen naar specialistische zorg voorkomen

“Een patiënt die verwezen zou worden naar specialistische GGZ zag na het invullen van het spinnenweb in dat diegene iets met zingeving moest. De patiënt ging met hobby's aan de slag en kwam vervolgens niet meer terug bij de GGZ.”

Wat helpt in het toepassen van PG en wat zijn belemmeringen?

Wat helpt:

- ✓ Volgen van trainingen en scholing in PG
- ✓ Het handboek PG voor praktische voorbeelden.
- ✓ Een organisatie die (investeren in) PG ondersteunt
- ✓ Een ambassadeurs/kartrekker PG binnen de praktijk om het gedachtegoed goed in te bedden
- ✓ De tijd nemen in een gesprek met de patiënt
- ✓ Een goede huisarts-patiëntrelatie
- ✓ Herhaling en zichtbaarheid: hierdoor groeit het besef dat gezondheid breder is dan niet ziek zijn

"Die kartrekker blijft het herhalen, promoten en hiermee groeien ook de goede voorbeelden."

Belemmeringen

- Onvoldoende tijd
- Hoge werkdruk
- Strakke protocollen
- Eisen van zorgverzekeraars (bijv. opschalen patiënten aantallen)
- Gebrek aan overzicht van initiatieven

"Misschien hebben niet alle huisartsen er de tijd voor, maar dat wil niet zeggen dat je daarmee het gedachtegoed niet over kunt brengen bij de patiënt."

Oplossingen voor belemmeringen:

- Meer tijd en flexibiliteit in consulten.
- Kritischer plannen welke patiënt welk gesprek nodig heeft.
- Overzichtelijke bundeling van initiatieven (sociale kaart).
- Structureel interdisciplinair overleg en intervisie om PG levend te houden.
- Mindset: PG moet 'top of mind' zijn bij iedere zorgprofessional.

Samenwerken met het sociaal domein

Samenwerking met welzijn wordt als belangrijk ervaren om de transitie naar gezondheid en gedrag te realiseren. Zo wordt bijvoorbeeld vaak Welzijn op Recept ingezet. Hierbij mist men echter wel terugkoppeling naar de eerstelijnszorg. In kleinere gemeenten verloopt de samenwerking volgens de respondenten vaak beter dan in grote steden (kortere lijntjes).

Verbeterpunten:

- Meer fysiek contact en structurele ontmoetingen tussen eerstelijnszorg en sociaal domein.
- Overzicht en bundeling van initiatieven om verwijzen makkelijker te maken.

Conclusie

De geïnterviewde professionals bevestigen dat Positieve Gezondheid de verschuiving van ziekte en zorg naar gezondheid en eigen regie ondersteunt. Als mindset helpt het hen het bredere gesprek te voeren, wat bijdraagt aan meer zelfregie en uiteindelijk betere kwaliteit van leven en minder doorverwijzingen. Voor succesvolle toepassing vinden zij tijd, scholing, praktische handvatten en voorbeelden, organisatorische steun en (interdisciplinaire) samenwerking essentieel.